

Směrnice pro službu pastoračních rad farností v plzeňské diecézi

*Biskupství plzeňské vydává tuto směrnici (Sbírka pokynů č. 1/2020, ACEP 1/2020)
jako svůj vnitřní předpis, který upravuje službu pastoračních rad farností v plzeňské diecézi.
Součástí směrnice jsou navazující a upřesňující prováděcí pokyny.*

1. Poslání pastorační rady farnosti

- 1.1. **Poslání:** Pastorační rada farnosti (dále PRF) je poradním orgánem faráře, který má „napomáhat rozvoji pastorační péče ve farnosti“ (srov. kán. 536 CIC) tím, že vytváří prostor pro **pastorační konzultace** (společné pastorační rozlišování), které (analogicky k poslání diecézní pastorační rady v kán. 511 CIC) spočívají v tom, že PRF pod vedením faráře v jednotě s biskupem **zkoumá** vše, co se vztahuje k pastoračnímu působení ve farnosti, **uvazuje** o tom ve světle evangelia a pastoračních priorit diecéze a **navrhuje** z toho plynoucí praktické kroky.
- 1.2. **Oblast působnosti:** Tématem pastoračních konzultací v PRF může být vše, co se týká pastoračního působení ve farnosti, kromě obecných otázek nauky víry, morálních principů a církevního práva, liturgických rubrik a rozhodnutí diecézního biskupa.
- 1.3. **Povinné pastorační konzultace:** V následujících situacích jsou konzultace v PRF před učiněním konečného rozhodnutí farářem povinné:
- **Pastorační směřování farnosti:**
 - formulace dlouhodobých pastoračních záměrů v životě a službě farnosti
 - formulace současných pastoračních priorit v životě a službě farnosti
 - **Personální rozhodnutí ve farnosti:**
 - zřízení či zrušení pracovních míst a uzavření či ukončení pracovních smluv
 - návrhy na ustanovení akolytů, mimořádných služebníků eucharistie, lektorů, katechetů, případně dalších služeb v souladu s kán. 230 – 231 a 804 – 805 CIC
 - návrh na jmenování ředitele či ředitelky farní charity
 - žádost o přijetí za aspiranta trvalého jáhenství
 - **Správa majetku farnosti:**
 - konzultace dlouhodobé vize hospodaření farnosti
 - konzultace ročního rozpočtu hospodaření farnosti
 - seznámení se se zhodnocením ročního vyúčtování hospodaření farnosti
- 1.4. **Doporučené pastorační konzultace:** Kromě tohoto je vhodné, když jsou v PRF konzultovány i další důležité pastorační kroky v životě a službě farnosti, jako např.:
- **Plánování pastoračního programu:** tvorba ročního kalendáře klíčových pastoračních akcí; organizace bohoslužeb ve farnosti; příprava důležitých pastoračních, duchovních, evangelizačních, vzdělávacích či diakonických akcí či projektů apod.
 - **Důležitá organizační rozhodnutí:** založení či zrušení farních skupin, týmů či organizací; zásadní změny v organizaci farní pastorace; zvažování změn hranic farnosti; ekonomická rozhodnutí, která mohou významně ovlivnit pastorační situaci farnosti apod.
 - **Personální změny duchovních:** v odůvodněných případech může PRF požádat biskupa o konzultaci ohledně jím plánované změny týkající se duchovních působících ve farnosti (odchod faráře na požádání či do důchodu, změna provizorního ustanovení apod.)
- 1.5. **Povinné procesní konzultace:** Konzultace v PRF vyžadují následující situace:
- **Procesní konzultace týkající se PRF a ekonomické rady farnosti (dále ERF):** odvolání člena PRF; výběr členů ERF; jmenování zástupce PRF v ERF; odvolání člena ERF
 - **Pastorační vizitace farnosti:** vyslovení se k celkové pastorační situaci ve farnosti při vizitaci okrskového vikáře či diecézního biskupa ve farnosti

2. Kompetence pastorační rady farnosti

- 2.1. **Utváření rozhodnutí:** Ačkoli konečné rozhodnutí vždy činí farář a ačkoli není povinen se doporučením PRF řídit, konzultace v PRF jsou pro něj důležitým prostorem pro postupné utváření jeho rozhodnutí. Proto se také od doporučení pastorační rady nemá farář bez přesvědčivějšího důvodu odchýlit, hlavně pokud k němu PRF dospěla na základě souhlasu všech jejích ostatních členů.
- 2.2. **Přijetí doporučení:** Pokud je farář s průběhem pastoračních konzultací srozuměn a může se ztotožnit s doporučením PRF, přijme je za své.
- 2.3. **Nepřijetí doporučení:** Pokud farář nechce doporučení PRF přijmout za své, vyjádří své výhrady a požádá PRF, aby se pokusila záležitost znovu zvážit. Pokud ani po opětovném zvážení záležitosti nechce doporučení přijmout, seznámí ostatní členy PRF s důvody svého rozhodnutí.
- 2.4. **Řešení sporných situací:** Pokud farář nepřijme doporučení PRF v případech povinných konzultací podle bodu 1. 3., může PRF zvážit odložení tématu na příští setkání. PRF se také může rozhodnout, že se prostřednictvím svého sekretáře (nebo nejstaršího člena, není-li sekretář jmenován) obrátí na generálního vikáře – statutárního zástupce nebo diecézního biskupa, aby osobně či skrze jím určeného delegáta napomohl k řešení. Do jeho rozhodnutí se farář zdrží jednání v té věci; hrozí-li nebezpečí z prodlení, obrátí se farář pro rozhodnutí přímo na ordináře.
- 2.5. **Vyjádření okrskovému či generálnímu vikáři nebo biskupovi:** PRF se může i v některých dalších pro život a službu farnosti závažných pastoračních situacích rozhodnout, že svůj názor (stejně jako v čl. 2. 4.) sdělí okrskovému vikáři, generálnímu vikáři nebo diecéznímu biskupovi.

3. Členství v pastorační radě farnosti

- 3.1. **Formální předpoklady:** Členové PRF jsou vybíráni a jmenováni (1) z pokřtěných a biřmovaných křesťanů, (2) kterým je v den voleb alespoň 18 let a (3) jsou pravidelnými účastníky slavení nedělní eucharistie v dané farnosti nebo daná farnost je důležitým prostorem k jejich křesťanskému životu a službě.
- 3.2. **Osobnostní předpoklady:** Členové PRF se mají těšit dobré pověsti ve farnosti a být ochotni a schopni svým dílem v týmovém duchu přispět k naplňování úkolů PRF.
- 3.3. **Počet členů:** PRF má 4 až 12 členů (včetně faráře); počet vhodný pro danou farnost v následujícím služebním období určí farář.
- 3.4. **Skladba členů:** Část členů je volena farním společenstvím, část je jmenována farářem. Volených členů je vždy alespoň tolik, kolik je jmenovaných spolu s farářem; počet jmenovaných určí farář.
- 3.5. **Služební období:** Řádná délka služebního období člena PRF je 4 roky. Při prvním ustavení PRF může farář rozhodnout, že období bude kratší.
- 3.6. **Ustanovení:** Členy PRF farář ustanoví před shromážděním farnosti do měsíce od volby a do dalšího měsíce oznámí jména celé farnosti, okrskovému vikáři a generálnímu vikáři – statutárnímu zástupci.
- 3.7. **Odvolání a odstoupení:** Farář může odvolat člena PRF ze závažných důvodů, a to po osobní konzultaci s dotyčným a po konzultaci s celou PRF. Odvolaný člen se může proti svému odvolání odvolat k okrskovému vikáři, a to bez odkladného účinku. PRF jako celek může být kdykoli odvolána diecézním biskupem. Člen PRF může kdykoli odstoupit.

- 3.8. **Doplnění členů:** Pokud počet členů PRF klesne pod minimální počet (v souladu s čl. 3.3) a pokud do konce řádného služebního období zbývá více než 3 měsíce, doplní se PRF do jednoho měsíce takto: Bývalí volení členové jsou nahrazeni těmi, kteří se ve volbě umístili za nimi. Místo jmenovaných členů jmenuje farář někoho dalšího dle vlastního uvážení.
- 3.9. **PRF při změně faráře:** Odvoláním faráře z farnosti je činnost PRF pozastavena. Nový farář se nejpozději do jednoho měsíce od svého jmenování setká s původní PRF a na základě toho buď potvrdí dosavadní členy PRF v jejich funkci do konce služebního období, nebo musí do dvou měsíců od svého jmenování vyhlásit nový proces výběru do PRF.

4. Výběr členů pastorační rady farnosti

- 4.1. **Zodpovědnost za výběr členů:** Za výběr členů PRF je zodpovědný farář ve spolupráci se třemi členy stávající PRF, které k tomu určí sám, nebo je vybere po konzultaci v PRF. Pokud PRF neexistuje, vybere farář pro tento účel tři důvěryhodné farníky.
- 4.2. **Výběr kandidátů:** Před volbou a jmenováním členů PRF předchází výběr vhodných kandidátů. Obojí se řídí podle „Prováděcích pokynů“ připojených v příloze.
- 4.3. **Volba farním společenstvím:** Z farníků, kteří svoji kandidaturu přijali, pak celé farní společenství volí při všech bohoslužbách s nedělní platností na území farnosti v předem vyhlášeném termínu stanovený počet členů PRF. Volit mohou všichni katoličtí křesťané starší 16 let, kteří se pravidelně účastní slavení eucharistie ve farnosti.
- 4.4. **Jmenování farářem:** Farář pak dle svého vlastního uvážení jmenuje příslušný počet členů PRF, přičemž se snaží tímto jmenováním zohlednit především ty skupiny, které ve volené části PRF nejsou zastoupeny. Při tomto svém výběru se může poradit s již zvolenými členy PRF.

5. Způsob práce pastorační rady farnosti

- 5.1. **Vnitřní role:** *Předsedou* PRF a zároveň jedním z jejích členů je vždy farář; bez jeho přítomnosti není jednání PRF platné. Farář zpravidla pověří jednoho z členů PRF rolí *sekretáře*, který mu asistuje při organizaci či moderaci setkání. Farář po konzultaci s PRF jmenuje jednoho z členů PRF *zástupcem* v ERF, ten je zároveň členem ERF a pomáhá mu při zajištění spolupráce PRF a ERF.
- 5.2. **Pracovní setkání:** PRF se ke svým řádným pracovním setkáním schází minimálně třikrát ročně. K mimořádným pracovním setkáním svolává PRF farář podle potřeby a svého vlastního uvážení nebo na požádání nadpoloviční většiny členů.
- 5.3. **Vnější vztahy:** Aby mohla PRF dobře plnit svoji roli, mají její členové rozvíjet kontakty s ostatními farníky i s lidmi mimo farnost. PRF také spolupracuje s pozvanými odborníky.
- 5.4. **Vztah k ekonomické radě farnosti:** PRF a ERF jsou dva poradní orgány faráře, které spolu úzce spolupracují. Jestliže ERF uvažuje nad správou majetku farnosti z hlediska její ekonomické efektivity a pomáhá dodržovat její zákonný rámec, PRF se správě majetku farnosti věnuje z hlediska jejího souladu s vlastním posláním farnosti a s jejími pastoračními prioritami.
- 5.5. **Mlčenlivost:** Členové PRF i přizvaní hosté musí zachovat mlčenlivost v těch záležitostech, které budou během setkání většinou členů PRF nebo farářem označeny jako důvěrné (srov. Kán. 127, 3 CIC). Materiály označené jako důvěrné nebudou zveřejňovány, pouze archivovány.

6. Závěrečná ustanovení

- 6.1. **PRF pro více farností:** Farář může po poradě s okrskovým vikářem ustanovit společnou PRF pro více farností v jeho pastoračním obvodu.
- 6.2. **Výjimky:** Výjimku z povinnosti zřídit PRF uděluje diecézní biskup, výjimky z platnosti jednotlivých ustanovení této směrnice uděluje písemně generální vikář – statutární zástupce.
- 6.3. **Terminologické upřesnění:** V této směrnici se vše, co je řečeno o faráři, týká také moderátora společné duchovní správy nebo administrátora farnosti.
- 6.4. **Nahrazení:** Tato směrnice nahrazuje Směrnici pro službu pastoračních rad farností v plzeňské diecézi z 1. 1. 2018 na zkušební dobu dvou let (č. j. 3512/2017).

Účinnost a platnost směrnice je od 1. 1. 2020.

V Plzni dne 20. 12. 2019

Č. j. 3522/2019

Mons. Tomáš Holub
biskup plzeňský

Příloha:

Prováděcí pokyny ke Směrnici pro službu PRF v plzeňské diecézi

Prováděcí pokyny ke Směrnici pro službu PRF v plzeňské diecézi

Tyto prováděcí pokyny mají sloužit farářům i ostatním členům PRF jako závazný návod k realizaci *Směrnice pro službu PRF v plzeňské diecézi* (dále jen „Směrnice“) v pastorační praxi.

Obsah

Poslání pastorační rady farnosti	1
Členství v pastorační radě farnosti.....	1
Výběr členů pastorační rady farnosti	3
Způsob práce pastorační rady farnosti	4

Poslání pastorační rady farnosti

Poslání a role (ad 1.1.)

Podpůrné role: Aby mohlo být naplňováno hlavní poslání PRF, její členové se snaží **žít jako Kristovi učedníci**, spolu s farářem **komunikačně propojují** různé lidi, skupiny a pastorační aktivity a pomáhají farářům **získávat spolupracovníky** ochotné podporovat život farnosti podle evangelia.

Členství v pastorační radě farnosti

Formální předpoklady (ad 3.1.)

Kritéria členství: Kromě dvou formálně zjištělých předpokladů členství (křest, biřmování a nezřeknutí se společenství s katolickou církví¹ a věk) je v čl. 3.1. připojen třetí předpoklad, k jehož posouzení bude zapotřebí obecný úsudek faráře ve spolupráci s k tomu určenými členy stávající PRF či farníky dle čl. 4.1: kandidáti na členství mají být (alternativně) „pravidelnými účastníky slavení nedělní eucharistie na území farnosti“, nebo daná farnost má být „důležitým prostorem k jejich křesťanskému životu a službě“. Tato alternativa zohledňuje jak situaci, kdy někdo sice nebydlí na území dané farnosti, ale je její faktickou součástí a „pravidelně“ (tj. více než „příležitostně“) se účastní tamní nedělní mše, tak situaci, kdy je někdo do života a služby farnosti intenzivně zapojen, ale nedělní mši zpravidla slaví v jiné farnosti.

Ve farnostech, kde je zavedena tzv. „kartotéka farníků“, může z rozhodnutí faráře jako další formální předpoklad pro členství v pastorační radě přibýt také zápis do této kartotéky. Kartotékou farníků se myslí průběžně aktualizovaný a v režimu ochrany osobních dat (GDPR) vedeňý seznam těch, kteří se na základě pravidelně minimálně jednou ročně obnovované výzvy nechali do této kartotéky zapsat jako katoličtí křesťané, kteří se pro nejbližší etapu své životní cesty považují za součást farního společenství té které farnosti a souzní s jejím posláním. Zároveň může být deklarováno, že pouze farníci zapsaní v této kartotéce mají právo volit do PRF.

Osobnostní předpoklady (ad 3.2.)

V rámci výběru kandidátů a před následnou volbou je vhodné rozvést a prezentovat farnosti čl. 3.2., aby lidé mohli zvážit, kdo z farníků má k tomuto dobré předpoklady. Pro výběr kandidátů mohou pomoci otázky, zda zvažovaný člověk je:

- člověkem se srdcem hořícím pro Ježíše, toužícím tento osobní vztah rozvíjet;

¹ Z členství v PRF tedy nejsou vyloučeni např. ti, kteří z nějakých objektivních důvodů nemohou přijímat eucharistii.

- člověkem se srdcem služebníka, který svoji službu zvládá sladit s ostatními závazky;
- člověkem se srdcem učedníka, ochotným se učit z naslouchání Bohu i druhým;
- člověkem se srdcem spolupracovníka, schopným týmové práce a komunikace;
- člověkem se srdcem proroka, schopným inspirovat k životu s Bohem a ke službě;
- člověkem se srdcem mudrce, schopným vnímat realitu ve světle evangelia;
- člověkem se srdcem pokorným, schopným humoru a s vnímavostí vůči maličkým.

Nejde o to takto hledat „farního světce“, ale lidi základním způsobem zralé jak osobnostně a sociálně, tak duchovně, a zároveň s předpokladem schopnosti spolupracovat na úkolech PRF.

Počet a skladba členů (ad 3.3. – 3.4.)

Ustanovení čl. 3.4. má pomoci zajistit výběr lidí důvěryhodných pro většinu farnosti a to, aby se v PRF „zrcadlila“ farnost se vši její rozmanitostí (území, sociální podmínky, profese, vzdělání, kulturní okruhy, spirituality, oblasti služby, duchovní dary apod.).² Počet členů však nemá být příliš velký, aby byla PRF schopná týmové spolupráce na svém poslání.³

Pokud nejsou do PRF zvoleni či jmenováni ti, kteří jsou ve farnosti biskupem ustanoveni k pastorační službě (farní vikář, výpomocný duchovní, jáhen, pastorační asistent apod.), mohou se setkání PRF účastnit jako hosté bez hlasovacího práva.

Ustanovení, odvolání a odstoupení členů (ad 3.6. – 3.8.)

Ustanovení a slib: Dekret o ustanovení každého člena PRF je připraven ve dvou vyhotoveních. Podepíše jej farář a jmenovaný člen PRF, který obdrží jedno vyhotovení, druhé je uloženo ve farním archivu. Dekret o ustanovení obsahuje slib: *Slibuji, že budu svědomitě plnit své poslání v pastorační radě farnosti podle daných stanov a spolu s ostatními se podílet na podpoře pastorace ve farnosti, aby život a působení Božího lidu více odpovídaly evangelium. Kéž mi v tom pomáhá Bůh.* Tento slib je pak při vhodné příležitosti (např. při nedělní mši svaté) do měsíce od volby skládán před shromážděnou farností a je spojen s požehnáním k této službě.

Důvody odvolání: Za závažné důvody k odvolání lze považovat situace, kdy člen PRF ztratí dobrou pověst, neomluví účast na dvou po sobě jdoucích setkáních, jeho jednání přináší farnosti škodu, nebo do ní vnáší zmatek, jeho činnost závažně narušuje spolupráci v PRF nebo ve farnosti apod.

Způsob odvolání: Odvolání učiní farář předáním či zasláním dekretu o odvolání s uvedenými důvody odvolání. O odvolání farář informuje farní společenství, PRF a generálního vikáře – statutárního zástupce, přičemž dbá o zachování dobrého jména odvolaného.

Odvolání se proti odvolání: Pokud se odvolaný člen proti svému odvolání odvolá k okrskovému vikáři, ten věc, před přijetím rozhodnutí, projedná s farářem, případně i s generálním vikářem – statutárním zástupcem.

Odstoupení: Pokud člen PRF odstoupí, oznámení o odstoupení podává faráři písemně.

Doplnění PRF: Délka mandátu náhradníků se stanoví v délce odpovídající zbytku doby trvání mandátu nahrazených členů. Pokud už nejsou žádní náhradníci volených členů PRF, je třeba uspořádat doplňkovou volbu.

² Žádanou rozmanitost „hlasů“ uvnitř PRF je třeba podpořit povzbuzením farnosti k výběru takovýchto lidí během volby členů PRF a následně pak prostřednictvím jmenování dalších členů farářem.

³ Jak stanoví dokument *Omnes christifideles*, členové PRF sice „nemohou být v právním slova smyslu nazýváni reprezentanty“ farního společenství, ale „do té míry, do jaké to je možné, mají být svědectvím či znamením rozmanitosti celého společenství“ farnosti. Proto je vhodné, aby členy PRF byli věřící, „kteří se vyznačují působením v rozličných podmínkách a kteří mají rozličné zkušenosti“ (*Omnes christifideles* čl. 7, srov. čl. 12).

Výběr členů pastorační rady farnosti

Výběr kandidátů členství (ad 4.2.)

Prezentace poslání PRF: Rozlišování povolání ke službě v PRF začíná seznámením farního společenství s posláním a hlavními úkoly PRF, s formálními předpoklady pro členství, s vhodnými vlastnostmi členů a s časovými nároky služby v PRF. Je vhodné, když je tato prezentace farníkům k dispozici v písemné podobě (vzor formuláře je k dispozici na webu biskupství), navíc je vhodné ji také okomentovat např. při ohláškách po nedělních mších.

Různé způsoby výběru kandidátů: Dále jsou popsány různé způsoby výběru kandidátů členství v PRF, ze kterých farář vybere takový, který odpovídá pastorační situaci ve farnosti.

- **Varianta A: Navržení kandidátů farním společenstvím:** Prezentace poslání PRF je spojena se žádostí o navržení vhodných kandidátů členství v PRF. Navrhovat kandidáty může kterýkoli farník starší 16 let, a to buď předáním písemného návrhu na určené místo, nebo jeho sdělením osobně faráři či některému z členů dosavadní PRF vybraných farářem na základě čl. 4.1., který návrh zapíše. V obou případech je třeba uvést jméno navrhovatele a je vhodné připojit také stručné odůvodnění návrhu (aby návrhy nebyly jakousi „střelbou od boku“, ale výsledkem poctivého rozlišování a modlitby). Pokud navrhovatel či navrhovaný nejsou ve farnosti běžně známi, je třeba uvést také kontakt. Pro podávání návrhů se doporučuje lhůta jeden měsíc, aby byl prostor pro modlitbu a případné rozhovory se zvažovanými kandidáty.
- **Varianta B: Navržení kandidátů účastníky zvláštního shromáždění:** Tam, kde to je schůdné, bývá kvůli osobnímu kontaktu vhodnější pozvat všechny farníky na zvláštní shromáždění (či několik shromáždění) farnosti,⁴ které zahrnuje prezentaci poslání a hlavních úkolů PRF, může se věnovat pastorační reflexi života a služby farnosti za poslední období („místa požehnání či radosti“, „místa nedostatku či bolesti“) a jsou zde představeny předpoklady členství, vlastnosti členů a časové nároky na službu. Na závěr je vyhrazen čas pro tichou modlitbu, po které přítomní účastníci (a pouze oni) mohou na místě písemně navrhnout kohokoliv, o kom si myslí, že bude vhodným kandidátem pro službu v PRF. V návrhu se uvede jméno navrhovatele a stručné odůvodnění návrhu, případně kontaktní údaje.
- **Varianta C: Ustavení PRF ve zvláštních podmínkách:** Pokud farář zvažuje, že výše uvedené varianty vzniku PRF nejsou z nějakých důvodů v dané farnosti schůdné či vhodná, může se obrátit na generálního vikáře – statutárního zástupce a s ním se na základě čl. 6.3. domluvit na nějakém jiném řešení.

Prověření formálních předpokladů: Farář ve spolupráci se členy stávající PRF vybranými na základě čl. 4.1. posoudí, zda navržení splňují formální předpoklady pro členství dle čl. 3.1.

Osobní rozhovor: Navržení, kteří splňují formální kritéria, jsou pozváni k osobnímu rozhovoru s farářem či jiným členem dosavadní PRF, v jehož závěru je navržený dotázán, zda kandidaturu přijímá. Tento rozhovor má pomoci navrženým hlouběji pochopit posláním a úkoly PRF, způsob její služby a časové nároky s ní spojené, a tak také osobně rozlišit, jestli se chtějí dát k dispozici pro tuto službu. Tyto rozhovory mohou také pomoci faráři a dalším členům PRF rozlišit, kteří farníci jsou vhodnými kandidáty na následné jmenování členů farářem.

Zveřejnění kandidátů: Pokud navržení do daného termínu souhlasí, stanou se z nich kandidáti členství v PRF. Ti jsou pak uvedeni na „seznamu kandidátů“ (vzor formuláře je k dispozici na webu

⁴ Toto shromáždění je možné spojit např. s výročním shromážděním farnosti. Z praktických důvodů je možné nabídnout i náhradní termín. V případě farností s více pastoračními celky (nebo v případě, kdy se ustanovuje PRF pro více farností spravovaných jedním farářem) je možné shromáždění nabídnout na více místech.

biskupství), který je alespoň dva týdny k dispozici pro celou farnost, která je pozvána k modlitbě za kandidáty. Je-li to potřeba, jsou kandidáti na seznamu v několika řádcích představeni.

Volba členů farním společenstvím (ad 4.3.)

Průběh: Každý, kdo má právo a zájem volit, obdrží v den volby lístek, na němž označí kandidáty, kteří jsou podle něj vhodní k vykonávání služby v PRF, maximálně v počtu, který má být zvolen; pokud označí více kandidátů, je jeho hlas neplatný. Po konzultaci s těmi, kteří jsou za výběr členů PRF zodpovědní dle čl. 4.1., lze také nabídnout náhradní termín a místo volby.

Sčítání: Sčítání hlasů provede farář ve spolupráci se členy PRF určenými k výběru nových členů dle čl. 4.1., přičemž je proveden zápis o pořadí kandidátů podle počtu hlasů, který se archivuje (datum a místo konání volby, počet odevzdaných platných volebních lístků, jmenný seznam kandidátů s počtem odevzdaných hlasů, podpisy sčítajících).

Výsledky: Volenými členy se stávají ti, kteří podle součtu hlasů obsadili příslušný počet míst pro volené členy. Při rovnosti hlasů se pořadí zvolených kandidátů určí losem. Farář do týdne oznámí zvoleným kandidátům výsledky volby a zeptá se jich, zda volbu přijímají. Pokud zvolený členství odmítne, nahradí jej následující podle pořadí na seznamu.

Jmenování členů farářem (ad 4.4.)

Konzultace se zvolenými členy: Farář pak dle čl. 4.4. může svolat nově zvolené členy PRF a konzultovat s nimi vhodnost ostatních kandidátů pro doplnění jmenovanými členy. Při této konzultaci mohou zaznít postřehy z osobních rozhovorů s těmi navrženými, kteří tyto rozhovory vedly s někým jiným z PRF než s farářem, což může napomoci vzniku tvůrčího týmu.

Jmenování farářem: Farář pak dle svého vlastního uvážení jmenuje příslušný počet členů PRF, přičemž se snaží tímto jmenováním zohlednit především ty „hlasů“, které ve volené části PRF nejsou zastoupeny.⁵

Způsob práce pastorační rady farnosti

Vnitřní role členů pastorační rady (ad 5.1.)

S ohledem na čl. 5.1. jsou v PRF ustanoveny následující vnitřní role:

- **Předseda:** Předsedou PRF a zároveň jedním z jejích členů je vždy farář. Jako statutární zástupce farnosti farář má a uplatňuje všechna práva a povinnosti z toho vyplývající (srov. kán. 502 CIC). Sám předsedá každému pracovnímu setkání. Moderací jednotlivých setkání může pověřit sekretáře, nebo jiného člena PRF. Předkládá témata ke konzultaci, spolu s ostatními členy se účastní rozlišování, řídí proces tvorby rozhodnutí při vlastních pracovních setkáních a je také na něm, aby zvážil, zda přijme, či nepřijme závěrečná doporučení. Spolupracuje se sekretářem či s dalšími členy na přípravě programu setkání.
- **Sekretář:** Farář zpravidla pověří jednoho z členů PRF rolí sekretáře (může jej také nechat zvolit pastorační radou); ten mu asistuje při přípravě programu, organizaci či moderaci setkání, vyhotovuje zápas z pracovního setkání, vede související administrativu (docházku, dokumenty k jednání, seznam odborníků, záznamy z pracovních skupin apod.) a v případě sporných situací vzniklých během povinných pastoračních konzultací dle čl. 2.4.1 zajišťuje kontakt s diecézním biskupem. Sekretář také zajišťuje schválení zápisu, včasné zaslání programu setkání a souvisejících dokumentů.
- **Další role:** PRF se může dohodnout na zřízení dalších rolí, které usnadní její službu.

⁵ K tématu rozmanitosti „hlasů“ v PRF viz výše poznámky č. 2 a 3.

Pracovní setkání pastorační rady (ad 5.2.)

Ustavující setkání: Do měsíce od složení slibu členů se koná ustavující setkání, při kterém jsou kromě jiného dohodnuty vnitřní role usnadňující funkčnost PRF (viz níže k čl. 5.2.) a domluveny termíny řádných pracovních setkání na nejbližší období.

Četnost setkávání: Jak plyne z čl. 5.1., pro základní funkčnost PRF je třeba, aby se setkala minimálně třikrát ročně, přičemž je na faráři, aby se s ostatními členy PRF případně dohodl na setkávání čtenějším. Někde se PRF setkává např. jednou za měsíc na hodinu, jinde jednou za dva měsíce na dvě či tři hodiny. Tento časový nárok by měl být známý ještě před přijetím kandidatury na členství, aby potenciální členové mohli zvážit, zda jsou takovému nároku schopni dostát.

Svolání setkání: Setkání PRF se svolává zpravidla měsíc předem, přičemž členové PRF jsou alespoň deset dní předem seznámeni s návrhem programu setkání, který vytvoří farář sám nebo ve spolupráci se sekretářem či dalšími přizvanými členy. Mimořádné setkání může být svoláno farářem nebo nadpoloviční většinou členů, přičemž se vyžaduje, aby žádost byla podána faráři sekretářem písemně s uvedeným důvodem mimořádného setkání, navrženými body jednání a podepsaná všemi žadateli.

Pastorační rozlišování: Základním způsobem práce PRF je pastorační rozlišování. Není nutné, aby při každém setkání proběhly všechny jeho základní kroky (zkoumání, uvažování, navrhování). Někdy je důležité se zastavit třeba jen u prvního či druhého kroku, aniž by bylo třeba dospět k nějakému formálnímu doporučení.

Témata pastoračního rozlišování: V každém případě je důležitá dobrá příprava programu setkání a včasné zaslání souvisejících podkladů všem členům PRF, aby se na setkání mohli i oni připravit. Proto témata pro pastorační rozlišování do předem připravovaného programu přináší farář nebo ostatní členové skrze sekretáře (pokud je jmenován) nejpozději 14 dní před setkáním.

Způsob setkávání: Členové PRF se k pracovním setkáním zpravidla schází osobně. Výjimečně je však také přípustná i forma konzultací na dálku (např. telefonní či videokonference, vyjádření se po e-mailu apod.), pokud se na tom dohodnou všichni členové.

Tvorba doporučení: Při formulaci doporučení se PRF v důležitých záležitostech snaží o dosažení konsenzu. Pokud to není možné a je třeba rozhodnout, rozhoduje o přijetí doporučení prostá většina přítomných; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas faráře. PRF je schopna přijmout formální doporučení pokud je přítomna (či v případě konzultací na dálku komunikačně propojená) nadpoloviční většina členů. Žádá-li většina tajné hlasování, je třeba to respektovat.

Zápis ze setkání: Z pracovních setkání se vyhotovuje zápis (obsahující datum, účast, hosty, předložené návrhy, přijatá doporučení s případným komentářem těch, kteří s nimi nesouhlasili, termín příštího setkání, jméno zapisovatele a podpisy faráře a sekretáře), který je uložen ve farním archivu. Schvaluje se na konci setkání, nebo korespondenčně do týdne po setkání.

Učednická formace: Nové členy PRF má farář či někdo jím pověřený prakticky uvést do jejich služby pomocí formačních vstupů přímo při pracovních setkáních, nebo prostřednictvím zvláštního setkání. Klíčovou roli při formačních i pracovních setkáních má společná modlitba.

Výjezdní setkání: Jedním z prostředků umožňujících hlubší formaci i prohloubení vztahů mezi členy může být víkendové setkání (případně spojené s výjezdem mimo běžné prostředí setkávání), které je doporučeno konat alespoň jednou za rok.

Vnější vztahy pastorační rady (ad 5.3.)

Informovanost farnosti: PRF pravidelně vydává zprávy o svých setkáních (ve farním zpravodaji, webu farnosti, vývěskách apod.) a spolupracuje s farářem na pastorační zprávě farnosti, kde také podá zprávu o své službě během roku.

Spolupráce s hosty a farníky: Setkání PRF jsou zpravidla neveřejná, ale je možné přizvat na jednání jako hosty různé odborníky, pastorační pracovníky apod. Ti pak mohou lépe uvést do situace, vysvětlit

problematiku, či nabídnout možná řešení, a tak svojí moudrostí, vzhledem do určité oblasti a odbornými znalostmi přispět k pastoračnímu rozlišování.

Pastorační spolupracovníci: Služba PRF navazuje na práci těch, kteří jsou na základě pověření faráře zodpovědní za různé oblasti pastorační nebo v těchto oblastech spolupracují, PRF však práci ani zodpovědnost těchto osob nenahrazuje a nepřejímá jejich role. Tam, kde je to vhodné, některé koordinační či výkonné pastorační role ve farnosti mohou být na základě pověření farářem zastávány také členy PRF jakožto jednotlivci.

Průběžná služba: Úkoly komunikačního propojování a získávání spolupracovníků zastávají členové PRF i v běžném životě a službě farnosti. Naslouchají ostatním farníkům, ptají se jich na konkrétní témata, kterými se má PRF zabývat, s pastorační rozvážností zveřejňují zprávy z každého pracovního setkání PRF, povzbuzují farníky k zapojení se do různých služeb apod.